

BETÆNKNING**Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende****Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at oprette en forebyggelseskonsulent-uddannelse under Peqqissaanermik Ilinniarfik, som skal understøtte kommunernes lokale målsætninger ift. forebyggelsesområdet.***Fremsat af Agathe Fontain***Afgivet til forslagets 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen [senest] bestået af:

Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 11. maj under FM2023 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Med nærværende forslag pålægges Naalakkersuisut, at oprette en forebyggelseskonsulent uddannelse under Peqqissaanermik Ilinniarfik. Formålet med forslaget er at sikre at de ansatte, som arbejder med forebyggelse, har de fornødne kompetencer, kapacitet og viden. Det langsigtede mål er at sikre en bedre kvalitet i forebyggelsesarbejdet og dermed at løfte folkesundheden i landet.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var ved førstebehandlingen i Salen stor enighed om vigtigheden af forslaget. Der var et udbredt ønske om, at sikre kvaliteten i forebyggelsesarbejdet lokalt og nationalt. Der blev i Salen peget på, at folkesundhed er et samfundsansvar, men at man også skal se lokalsamfundet og familier som aktive medspillere i arbejdet. Yderligere var der fokus på, at man i forebyggelsesarbejdet bør have fokus på det tværfaglige samarbejde kommunalt og nationalt.

Ændringsforslag fra Naalakkersuisut

Under førstebehandlingen af forslaget fremkom Naalakkersuisut med følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at oprette en forebyggelseskonsulent-uddannelse i samarbejde med Peqqissaanermik Ilinniarfik, som skal understøtte kommunernes lokale målsætninger ift. forebyggelsesområdet

I det oprindelige forslag skal forebyggelseskonsulent-uddannelsen ligge under Peqqissaanermik Ilinniarfik. I det fremsatte ændringsforslag skal forebyggelseskonsulent-uddannelsen oprettes i samarbejde med Peqqissaanermik Ilinniarfik. Dette vil ifølge Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke betyde at man vil kunne bruge allerede øremærkede midler til forebyggelse på uddannelsen, samt at man vil øge fleksibiliteten i samarbejdspartnere i forbindelse med oprettelsen af uddannelsen.

Udvalgets behandling af forslaget

Det er uklart, hvilken type uddannelse som både beslutningsforslaget og ændringsforslaget pålægger Naalakkersuisut at oprette. I 2006/2007 var forebyggelseskonsulent-uddannelsen et efteruddannelsetilbud, men det bliver ikke klargjort om det er et lignende tilbud der ønskes oprettet, eller om det skal oprettes som en videregående uddannelse i samarbejde med Peqqissaanermik Ilinniarfik. Udvalget forventer at Naalakkersuisut tager disse overvejelser med såfremt forslaget vedtages. Udvalget ønsker ligeledes, at Naalakkersuisut i svarnotatet til forslagets andenbehandling fremkommer med deres umiddelbare overvejelser.

Vedtagelsen af forslaget vil medføre, at man får mulighed for at uddanne sig indenfor forebyggelsesområdet. Der er i forslaget lagt vægt på, at uddannelsen skal have fokus på evidensbaseret forebyggelse og tage udgangspunkt i de undersøgelser og rapporter der er på området.

Udvalget finder det positivt, at der er fokus på en evidensbaserede tilgang og opfordrer Naalakkersuisut til at sikre at den nyeste viden og forskning indarbejdes i uddannelsens pensum. Her kunne man med fordel have fokus på en vekselvirkning mellem tilegnelse af forskningsbaseret viden samt aktionsbaseret undervisning, hvor de studerende afprøver metoder og værktøjer til forebyggelse af i praksis. I et land som vores er det vigtigt at have lokale kræfter med i det forebyggende arbejde. Det forebyggende arbejde skal tilpasses lokale forhold, og dette bør uddannelsen tage højde for. Dette understøttes af, at forslaget har fokus på at understøtte kommunernes lokale målsætninger.

At uddannelsen understøtter kommunernes lokale målsætninger vil kræve at man i planlægningen af indholdet i uddannelsen f.eks. i studieordningen inddrager og samarbejder

med kommunerne, for på denne måde at afdække hvilke forventninger kommunerne har til de kommende forebyggelseskonsulenter. Udvalget peger på, at det i uddannelser ville være oplagt at man særligt har fokus på børn, voksne og ældre, sundhedsfremme og udnyttelse af lokale tilbud samt satser på øget frivillighed i forebyggelsesarbejdet.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Udvalget har noteret sig, at der er usikkerhed om hvilke økonomiske konsekvenser forslaget har. Da en forebyggelseskonsulent-uddannelse blev oprettet i 2006 kostede det 2.823.000 kr. Dette henvises til i forslaget. Det er nødvendigt at disse omkostninger opdateres, samt at man sætter rammerne for hvilken type uddannelse der ønskes oprettet, før man kan lave en realistisk vurdering af forslagets økonomiske konsekvenser.

Udvalgets indstillinger

Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit og Siumut indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse.

Et mindretal i udvalget bestående af Demokraatit kommer med følgende mindretalsudtalelse:

Demokraatit har som udgangspunkt ikke noget imod en forebyggelseskonsulent-uddannelse. Men vi mener ikke, at det foreliggende forslag er seriøst og gennemarbejdet. Som eksempler herpå kan nævnes:

- Forslagsstiller har ikke tålmodighed til at afvente svar fra kommunerne på om en forebyggelseskonsulent-uddannelser er en god idé. Det betyder, at der vil være en risiko for, at vi opretter en uddannelse, som der ikke er efterspørgsel på.
- Forslagsstiller, Naalakkersuisut og dermed os i Inatsisartut ved ikke, hvad uddannelsen kommer til at koste. Man har kun et tal fra en tidligere uddannelse helt tilbage fra 2006. Her var der endvidere tale om en efteruddannelse, så det er ikke engang direkte sammenligneligt med den her foreslåede uddannelse.
- Forslagsstiller er også meget ukonkret i forhold til, hvad den foreslåede uddannelse skal indeholde. Det er altså også nødvendigt at vide før vi bare i blinde godkender, at der skal oprettes en uddannelse.

Derudover er det vigtigt for Demokraatit at fastslå, at der er andre steder på uddannelsesområdet, hvor vi mener, at det er vigtigere, at det bliver investeret. Her vil jeg nævne, at vi gerne ser, at der bliver investeret i et GUX i Ilulissat. Vi har også set, at der er flere unge mennesker, der har fået afslag på en plads på GUX i Nuuk. Her ville vi også foretrække, at der blev investeret i flere pladser.

Som sagt er vi ikke afvisende over for en uddannelse som forebyggeskonsulent, men vi kan af ovennævnte grunde ikke godkende nærværende forslag. Forslaget mangler simpelthen seriøsitet og kvalitet.

På denne baggrund indstiller vi forslaget til forkastelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Doris Jakobsen Jensen
Formand

Nivi Olsen
Næstformand

Eqaluk Høegh

Mala Høy Kúko

Mariia Simonsen

